

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Biuletyn Parlamentarnego Zespołu
ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

KWIECIEŃ 2012

Spis treści

I. Informacja o przebiegu 2. posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w dniu 14.03.2012 r.	3
II. Informacja o przebiegu posiedzenia Prezydium Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w dniu 29.03.2012 r.	7
III. Informacja o przebiegu posiedzenia Podkomisji stałej ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi w dniu 29.03.2012 r.	9
IV. Program posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w dniu 11.04.2012 r.	11

Opracowanie:
Marzena Krysiak
Biuro Komunikacji Społecznej
tel. 022 694-94-43
e-mail: ngo@nw.senat.gov.pl

**INFORMACJA O PRZEBIEGU 2. POSIEDZENIA
PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
DNIU 14.03.2012 R.**

14 marca 2012 r. odbyło się 2. posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, poświęcone dyskusji nad programem prac zespołu i trybem procedowania w obecnej kadencji parlamentu. W spotkaniu udział wzięli: posłowie i senatorowie – członkowie zespołu, dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Więckiewicz oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

W pierwszej części posiedzenia prezydium zespołu podsumowało jego działalność w poprzedniej kadencji parlamentu. Zwrócono uwagę na potrzebę ponownego zajęcia się następującymi tematami:

- senackim projektem ustawy o petycjach, który stanowi realizację postulatów organizacji społecznych skierowanych do zespołu. Sejm poprzedniej kadencji nie zakończył prac nad tym projektem i musi on zostać ponownie wniesiony do łaski marszałkowskiej i przejść całą ścieżkę legislacyjną;
- rozszerzeniem zwolnienia z podatku VAT na wszystkie darowizny. Zasadą zespołu jest wypracowanie zapisów ustawowych umożliwiających producentom żywności przekazywanie jej na cele charytatywne bez obowiązku naliczania od tego rodzaju darowizn podatku VAT. Takiej możliwości nadal jednak nie mają: sieci handlowe, dystrybutorzy, restauratorzy, firmy cateringowe, a także inne podmioty, które chciałyby przekazywać żywność. Zespół ponownie przyjrzy się temu problemowi;
- nowelizacją ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. Senacki projekt ustawy o zrzeszeniach, uznany przez środowisko organizacji pozarządowe za kontrowersyjny, został wycofany w poprzedniej kadencji. Istnieje jednak potrzeba nowelizacji prawa o stowarzyszeniach. Wspólne działania mogą podjąć zespół i Kancelaria Prezydenta, która zainicjowała już dyskusję na ten temat w ramach Forum Debaty Publicznej;

Wśród spraw, którymi zdaniem organizacji pozarządowych, Zespół powinien się zająć znalazły się m.in.:

- mechanizm przekazywania 1% podatku organizacjom pożytku publicznego. Środowisko proponuje, by przeanalizować istotę jego funkcjonowania i odpowiedzieć na pytanie: czy mechanizm ten nie powoduje wypaczenia idei pożytku publicznego?
- instytucja wysłuchania publicznego jako istotny element udziału obywateli w procesie stanowienia prawa;

- sytuacja prawna podmiotów przyznających stypendia młodzieży szkolnej i studentom, a także potrzeba zwiększenia kwoty stypendium wolnej od podatku;
- potrzeba nowelizacji ustawy z 15 marca 1933 r. o zbiorcach publicznych. Nowa ustawa powinna uwzględniać najważniejsze postulaty organizacji pozarządowych, m.in. szybkość postępowania administracyjnego, spójność i jednoznaczność przepisów, wprowadzenie jednolitego wzoru wniosku o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie zbiórki i wzoru sprawozdania ze zbiórki publicznej, uregulowanie kwestii dotyczącej kosztów zbiorok publicznych;
- idea wolontariatu w kontekście jego funkcjonowania w obszarach związanych z działalnością gospodarczą;
- model współpracy między organizacjami pozarządowymi i jednostkami publicznymi.

Prezydium zespołu na najbliższym spotkaniu przeanalizuje przedstawione w dyskusji wnioski i przygotowuje harmonogram prac zespołu w obecnej kadencji parlamentarnej.

**INFORMACJA O PRZEBIEGU POSIEDZENIA
PREZYDIUM PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIU 29.03.2012 R.**

29 marca 2012 r. odbyło się posiedzenie Prezydium Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, poświęcone harmonogramowi prac Zespołu w 2012 roku. Po przedyskutowaniu propozycji przedstawionych przez stronę pozarządową, Prezydium przyjęło harmonogram. Znalazły się w nim następujące tematy:

- analiza funkcjonowania mechanizmu przekazywania 1% podatku dochodowego organizacjom pożytku publicznego;
- informacja o stanie prac legislacyjnych nad senackim projektem ustawy o petycjach;
- powrót do kwestii VAT od darowizn na rzecz organizacji pozarządowych. Propozycja rozszerzenia zwolnienia z podatku VAT na wszystkie darowizny;
- sytuacja prawna podmiotów przyznających stypendia młodzieży szkolnej i studentom, a także potrzeba zwiększenia kwoty stypendium wolnej od podatku;
- dyskusja nad kwestią upowszechniania instytucji wysłuchania publicznego jako istotnego elementu udziału obywateli w procesie stanowienia prawa;
- podstawy prawne udziału organizacji pozarządowych w procesie konsultacji społecznych;
- dyskusja nad ideą wolontariatu w kontekście jego funkcjonowania w obszarach związanych z działalnością gospodarczą.

KONFERENCJE, SEMINARIA

- dyskusja nad prawem o stowarzyszeniach i prawem do zrzeszania się (konferencja, wrzesień 2012 r.);
- model współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i jednostkami publicznymi (seminarium, październik 2012 r.).

**INFORMACJA O PRZEBIEGU POSIEDZENIA
PODKOMISJI STAŁEJ DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIU 29.03.2012 R.**

W pierwszym punkcie porządku dziennego podkomisja zapoznała się ze zmianami w funkcjonowaniu hospicjów, wynikającymi z ograniczenia możliwości przekazywania darowizn i środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, w świetle znowelizowanej ustawy o działalności leczniczej.

W myśl nowych przepisów, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej będą musiały przekształcić się w przedsiębiorstwa. W praktyce oznacza to, że stowarzyszenia, fundacje i zakony, które do tej pory prowadziły działalność medyczną *non profit*, do 1 lipca 2012 r. powinny zarejestrować działalność gospodarczą i stać się przedsiębiorstwami. W tej sytuacji organizacje pozarządowe świadczące opiekę hospicyjną stanęły przed dylematem przekształcenia się lub likwidacji. Z kolei hospicja zakonne, w związku ze statutowym zakazem prowadzenia działalności gospodarczej, zostaną wykluczone z grona świadczących pomoc.

Organizacje prowadzące hospicja zawierają kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia i uzyskują dofinansowanie w wysokości około 50–80% poniesionych kosztów. Braki w budżetach tych organizacji uzupełniane są przez wpływy z 1% podatku dochodowego przekazywanego na rzecz organizacji pożytku publicznego. Przekształcenie w przedsiębiorstwa może spowodować pozbawienie ich możliwości dofinansowywania działalności z 1% podatku dochodowego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Marek Haber zapewnił, że w odpowiedzi na liczne sygnały resort uwzględnił propozycje strony pozarządowej i przygotował projekt założeń do nowelizacji ustawy o działalności leczniczej. Zdaniem Władysława Puzonia z Departamentu Prawnego w Ministerstwie Zdrowia, przygotowana zmiana art. 16 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej spowoduje, że organizacje pożytku publicznego prowadzące niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej będą funkcjonowały na poprzednich warunkach. Projekt zostanie wkrótce przedstawiony Komitetowi Stałemu Rady Ministrów. Bardzo istotne jest jak najszybsze znowelizowanie ustawy, musi to nastąpić przed 1 lipca 2012 r. Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia zapewniają, że dołożą wszelkich starań, by ustawa była gotowa na czas.

W drugim punkcie porządku dziennego podkomisja zapoznała się z podstawami prawnymi udziału organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych. W opinii wielu organizacji pozarządowych, proces stanowienia prawa w Polsce jest mało przejrzysty i nie zapewnia wystarczającej partycypacji obywatelskiej.

Na podstawie art. 12 pkt 5 Regulaminu Pracy Rady Ministrów na rządowym etapie tworzenia aktów prawnych organizacje pozarządowe mogą być dopuszczone do udziału

w konsultacjach. Zapis ten jednak nie ma charakteru obligatoryjnego. Ponadto, jak wynika z praktyki, resorty korzystają ze stałej listy partnerów biorących udział w konsultacjach, a na przesłanie uwag do projektów ustaw wyznaczają bardzo krótki termin, najczęściej kilkudniowy. Niestety, regułą jest, że ministerstwa nie odnoszą się do przesłanych uwag, a zgłaszający je nie otrzymują informacji, czy były one rozpatrywane. Zgodnie z art. 14 regulaminu, organizacja pozarządowa ma prawo uczestniczyć w konferencji uzgodnieniowej, brak jest jednak przejrzystych reguł co do korzystania z opinii organizacji.

Od 2009 r., zgodnie z ustawą o Radzie Ministrów, Komitet Stały Rady Ministrów wprowadził zasadę, że konsultacje społeczne, zgłaszanie uwag i merytoryczna dyskusja prowadzone są na etapie tworzenia założeń do projektów rządowych. W sytuacji, gdy rząd podejmie decyzję o przygotowaniu projektu, Rządowe Centrum Legislacji przekłada założenia na projekt aktu prawnego, który nie jest już poddawany publicznej dyskusji. W grudniu 2011 r. zmieniono Regulamin Pracy Rady Ministrów i drastycznie zmniejszono wymagania wobec założeń ustaw. Założenia do projektu ustawy mają stanowić krótki dokument, zawierający intencję prawodawcy i prezentację projektu.

Obecni na posiedzeniu przedstawiciele strony pozarządowej wyrażali zaniepokojenie praktykami rządu w kwestii prowadzenia konsultacji społecznych. Ich zdaniem, proces ten powinien być oparty na zasadzie zaufania i wzajemnego poszanowania partnerów. Organ prowadzący konsultacje powinien mieć obowiązek odpowiedzi na zgłoszone uwagi, a wszystkie dokumenty dotyczące procesu legislacyjnego powinny być udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto każdy projekt aktu normatywnego powinien zawierać metryczkę z nazwiskiem autora danej zmiany. Obywatele powinni mieć możliwość uczestniczenia na każdym etapie prac legislacyjnych.

Poseł Tadeusz Tomaszewski, przewodniczący sejmowej Podkomisji ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, zaproponował kontynuowanie dyskusji na ten temat na forum Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w obecności szefów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Rządowego Centrum Legislacji.

**Program posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami
Pozarządowymi**

Data: 11.04.2012 r. (środa), godz. 13.00, sala nr 176

Program:

13:00 przywitanie - marszałek Bogdan Borusewicz, przewodniczący Zespołu

13:10 analiza funkcjonowania mechanizmu przekazywania 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego

- Grzegorz Mróz, zastępca dyrektora Departamentu Administracji Podatkowej w Ministerstwie Finansów
- Maria Kalinowska, zastępca dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów
- Jarosław Duda, sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
- Krzysztof Więckiewicz, dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

13:30 dyskusja

14:40 informacja na temat senackiego projektu ustawy o petycjach

- senator Mieczysław Augustyn, wiceprzewodniczący Zespołu

15:00 zakończenie